

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr 13 (2042) 1997 m. balandžio mėn. 8 d.

Eina 42-rus metus.

Melbourne

Šventojo Tėvo laiškas pasaulio jaunimui

Mieli jaunuoliai!

Ateinu pas jus džiaugdamasis, kad galėsime tęsti jau ilgokai vykstantį dialogą, kurį drauge audžiame Pasaulio Jaunimo dienų proga. Bendrystėje su visa Dievo tauta, keliaujančia Didžiojo 2000 metų Jubiliejaus link, noriu pakviesti jus šiais metais sutelkti žvilgsnį į Jėzų, gyvenimo Mokytoją ir Viešpatį, prisimenant Jono evangelijos žodžius: „Mokytojau, kur gyvenai? Ateikite ir pamatysite“. (plg. Jn. 1, 38-39).

Ateinančiais mėnesiais jūs rinksitės į vietines bažnyčias ir drauge su savo ganytojais apmąstysite šiuos Evangelijos žodžius. Po to 1997-ųjų rugpjūtį Paryžiuje, pačioje Europos širdyje, drauge su daugeliu iš jūsų tarptautiniu lygiu švęsime XII Pasaulio Jaunimo dienas. Siame didmiestyje, kur šimtmečiais kryžiuosiu kultūros ir meno žmonių keliai, jaunieji prancūzai entuziaastingai rengiasi priimti savo bendraamžius iš visų planetos kampelių. Jaunieji krikščionys, sekdami Sventųjų Metų kryžiu, dar kartą taps Bažnyčios, keliaujančios pasaulio keliais gyvu atvaizdu. Tie jaunuoliai kartu melsis ir mąstys, įveikę kalbų ir rasių barjerus, bendraus, dalydamiesi idealais, problemomis bei viltimis, išgyvens Jėzaus žadėtą tikrovę: „Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš esu tarp jų“. (Mt 18, 20).

Viso pasaulio jaunuoliai, Viešpatį galite sutikti būtent kasdienio gyvenimo keliuose. Ar atsimenate, kai mokiniai bėgo prie Jordano krantų klausyti Jono Krikštytojo, paskutinio iš didžiųjų pranašų, ir pamatė Jėzų iš Nazareto, parodytą jiems kaip Mesiją ir Dievo Avinėlį? Iš smalsumo jie nusprendė kiek atsilikę pasekti jį. Jie drovėjosi ir jautėsi sutrikę tol, kol Jėzus atsigrėžęs jų paklauso: „Ko ieškote?“ Taip užsimezgė dialogas, iš kurio išaugo Jono, Andriejaus, Simono Petro ir kitų apaštalų nuotykis.

Siame konkrečiame nuostabiame susitikime, aprašytame keletu esminių žodžių, aptinkame kiekvienos tikėjimo kelionės užuomazgą. Būtent Jėzus imasi iniciatyvos. Kai susiduriame su juo, situacija pasikeičia: iš klausiančiųjų tampame klausiamaisiais; tarėsi esą „ieškotojai“, suvokiame, kad esame „ieškomieji“; Jis iš tikrųjų pirmas mus pamilo (plg. 1 Jn 4, 10). Svarbiausia - susitinkame ne su beasmeniu dalyku, bet su „Gyvuoju“, su juo. Krikščionys - ne

kokios nors filosofinės mokyklos sekėjai, bet vyrai ir moterys, tikėjimu išgyvenę susitikimą su Jėzumi (plg. 1 Jn 1, 1-4).

Gyvename didelių pokyčių eroje: sparčiai nyksta tos ideologijos, kurioms, atrodo, negrėšė laiko išbandymas; planetoje atsirado naujos ribos ir sienos. Žmonija dažnai jaučiasi suglumusi, išgyvena netikrumą ir nerimą (plg. Mt 9, 36). Tačiau Dievo žodis nenyksta; per istoriją tarp įvykių kaitos jis išlieka tvirtas ir teikia šviesos (plg. Mt 24, 35). Bažnyčios tikėjimas pagrįstas Jėzumi Kristumi, vieninteliu pasaulio Gelbėtoju vakar, šiandien ir visados (plg. Žyd 13, 8). Kristus yra atsakymas į klausimą, kylanti iš žmogaus širdies, žvelgiant į gyvybės ir mirties slėpinį. Iš tikrųjų tik Kristus gali duoti atsakymus, kurie neklaidina ir nenuvilia. Mintimis grįžtu į nepamirštamus susitikimus su jumis, kuriuos turėjau džiaugsmo patirti apaštalinų kelionių metu daugelyje pasaulio šalių; prisimindamas jūsų išsakytus žodžius, tarsi girdžiu juose skambantį patį gyvybiškai svarbų Jėzaus mokinių klausimą: „Mokytojau, kur gyvenai?“ Būkite budrūs, kad galėtumėte maldos tyloje naujai išgirsti Jėzaus atsakymą: „Ateikite ir pamatysite“.

Brangūs jaunuoliai, sekite Jėzų, kaip sekė juo pirmieji mokiniai. Nebijokite prisitarti prie jo, peržengti jo namų slenkstį, kalbėtis su juo akis į akį kaip su bičiuliu (plg. 1 Jn 3, 11). Nebijokite siūlomo „naujo gyvenimo“. Jo paties įgalinti jūs galėsite priimti tą gyvenimą ir, jo malonės bei

dovanotosios Dvasios padedami, jį gyventi.

Tai tiesa: Jėzus yra reiklus draugas. Jis iškelia mums didingas užduotis; jis ragina mus nugalėti savo ribotumą, kad galėtume jį sutikti: „Kas pražudys savo gyvybę dėl manęs ir dėl Evangelijos, tas ją išgelbės“. (Mk 8, 35). Sis pasiūlymas gali atrodyti sunkus ir kai kuriais atvejais netgi gąsdinantis. Tačiau klausiu jūsų - ar geriau užsisklęsti gyvenime bei idealų, pasaulyje panašiam į mus pačius, ar verčiau didžiavasiškai siekti tiesos, gerio, teisingumo, besidarbuojant pasauliui, atspindinčiam Dievo grožį, net jeigu dėl to tektų patirti išbandymų?

Sugriaukite paviršutiniškumo ir baimės barjerus! Suvokdami, kad esate „nauji“ vyrai ir moterys, atgaivinti Krikšto malone, kalbėkitės su Jėzumi maldoje ir klausydamiesi Žodžio; išgyvenkite susitaikinimo džiaugsmą Atgailos sakramente; priimkite Kristaus Kūną ir Kraują Eucharistijoje; sveikinkite jį ir tarnaukite jam broliuose ir seseryse. Jūs rasite tiesą apie save pačius ir savo vidinę vienybę, rasite asmeninį „Tu“, kuris išgydys nerimą, košmarus ir nežabotą subjektyvizmą, neduodantį jums ramybės.

„Ateikite ir pamatysite“. Jėzų sutiksime ten, kur vyrai ir moterys kenčia ir viliasi: mažuose kaimeliuose, pasklidusiuose po visus žemynus, tarsi nustumtuose į istorijos pakraštį, panašiai kaip Nazaretas tuomet, kai Dievas atsiuntė savo Angelą pas Mariją; milžiniškuose didmiesčiuose, kur

milijonai žmonių gyvena dažnai jausdamiesi esą svetimi vieni kitiems. Iš tikrųjų kiekvienas žmogus yra Kristaus „bendrapilietis“.

Jėzus gyvena šalia tavęs broliuose ir seseryse, su kuriais dalijiesi kasdiene egzistencija. Jo veidas regimas pačiuose vargingiausiuose, nustumtuose į gyvenimo pakraštį žmonėse, kurie savo ruožtu neretai būna aukos neteisingo visuomenės plėtros modelio, kuriame svarbiausioji vieta tenka pelnui, o žmogus, užuot buvęs tikslu, paverčiamas priemone. Jėzus gyvena visur, kur žmogaus asmuo kenčia dėl pamintų teisių, išduotų vilčių, nepaisomų rūpesčių. Tarp žmonių, pačiame žmonių sukuryje gyvenantis Kristus prašo tavęs nušluostyti kiekvieną ašarą jo vardu ir kiekvienam, kas jaučiasi vienišas, priminti, kad nė vienas, sudėjęs viltį į jį, niekuomet nebus apleistas (plg. Mt 25, 31-46).

Tačiau kaip bus galima atpažinti, kad esate tikri Kristaus mokiniai? Iš to, kad „mylėsite vieni kitus“ (Jn 13, 35) jo meilės pavyzdžiu: laisvai dovanojama, be galo kantria, ne vienam neatsakoma meile (plg. 1 Kor 13, 4-7). Ištikimybė tam naujam įsakymui laiduos, kad nuosekliai laikotės to, ką skelbate. Sitai yra didelė „naujovė“, galinti nustebinti pasaulį, nelaimė, tebeplėšomą prievartinių konfliktų, kartais akivaizdžių, o kartais subtiliai paslėptų. Siame pasaulyje esate pašaukti gyventi broliškai, ir tai nėra utopija, bet tikra galimybė; šioje visuomenėje jūs, kaip tikri Kristaus misionieriai, esate pašaukti kurti meilės civilizaciją.

Jonas Paulius II

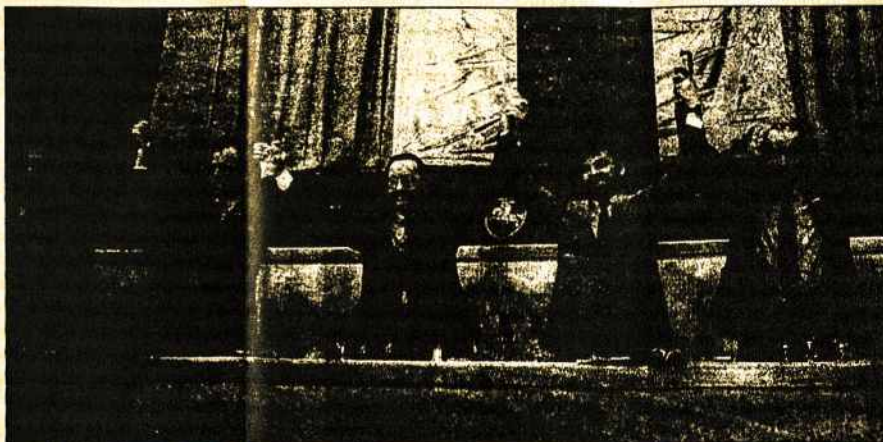
J.E. Vyskupas Antanas Vaičius sveikina Australijos lietuvius

Telšių vyskupas A. Vaičius dar nepamiršo Australijos ir ypatingai Sydnėjaus lietuvių. Siunčia visiems Australijos lietuviams geriausius linkėjimus su praėjusią Priskelimo šventę. Praneša, kad mirė altarista prel. Vincas Velavičius Telšiuose paskutinis prel. Petro Butkaus seminarijos dienų draugas.

(Nukelta į 2-trą psl.)

Kovo 11 dieną, sekmadieni, Lietuvos parlamentas vienbalsiai nutarė atkurti savo šalies nepriklausomybę, kurios buvo netekusi prieš 50 metų. Naujuoju Aukščiausiosios Tarybos pirmininku buvo išrinktas V.Landsbergis.

Jis pareiškė: „Mums nereikia niekieno leidimo žengti tokį žingsnį“.

1990 m. kovo 11-oji - ką tik priimtas Nepriklausomybės atkūrimo aktas.

PLIleiklo nuotr.

Ar valstybė apgins visuomenę nuo nusikaltėlių?

Jonas Algirdas Antanaitis

Praejusios Kalėdos Lietuvoje nebuvo taikos ir ramybės šventė: Kūčių dieną nuaidėjo mirtį nešantys šūviai Panevėžyje. Verslininkas Rimas Okuličius parduotuvėje „Svainija“ nušovė keturis reketininkus ir dar keturis sužeidė. Tai buvo stiprūs 24-38 metų vyrai, pasirinkę nusikaltėlių kelią, teisti ne po vieną kartą. Banditai apie 17 val. atvyko dviem prabangiais automobiliais. Įėję į parduotuvės pagalbinę patalpą, jie išsikvietė Rimą Okuličių ir grasindami reikalavo sumokėti dešimt tūkstančių dolerių. Kai vienas iš banditų panaudojo smurtą, 39 metų Rimas Okuličius, buvęs imtynininkas, išsitraukė pistoletą ir pradėjo jį juos šaudyti. Atvykę policijos ir prokuratūros darbuotojai sužeistuosius atidavė jų sebrams ir artimiesiems. Po to, kai buvo suteikta pirmoji pagalba, trys banditai buvo nuvežti į Vilniaus ligonines, ketvirtas liko Panevėžio ligoninėje. Panevėžio prokuratūra Rimui Okuličiui išklė bylą išaiškinti, ar nebuvo peržengtos savignos ribos, o jopistoletą policija paėmė „balistinei ekspertizei“. Visuomenei nepritarus tokiems teisėsaugos organų veiksams, prokuratūra išklė dar vieną bylą dėl reketavimo, pistoletas buvo gražintas savininkui.

Gydymas Vilniaus ligoninėse banditus saugojo ne policija, bet jų sebrai, kurie po trijų dienų juos atsiėmė. Iš keturių sužeistųjų tik vienas liko teisėsaugos organų rankose, kiti trys pasislėpė.

Prieš pat Naujuosius Metus atvykę į Panevėžį Vidaus reikalų ministras V.Žiemelis ir generalinio prokuroro pavaduotojas A.Paulauskas ėmėsi daryti tvarką Panevėžio teisėsaugos įstaigose. Panevėžio verslininkams A.Paulauskas pareiškė, kad jam gėda dėl prokurorų ir policininkų veiksmų. V.Žiemelis pažadėjo nubauti aplaidžiai dirbusius pareigūnus, pakeisti Panevėžio policijos vadovus, įpareigojo Vyriausybės apsaugos departamentą organizuoti R.Okuličiaus ir jo šeimos apsaugą. Visuomenė ir spauda labai palankiai atsiliepė apie R.Okuličiaus poelgį, jį vertina kaip pamoką ne tik banditams, bet ir policijai.

Sausio 12 žaibu apskriejo dar viena žinia iš Panevėžio: netoli „Svainijos“ parduotuvės buvo rastas R.Okuličiaus svainio Arūno Stumbrio lavonas su šautine žaizda galvoje, šalia - jo paties prieš keletą dienų įsigytas pistoletas. Teisėsaugos pareigūnai mano, kad tai buvo savivudybė. Visuomenėje tvyro įtarimas, kad savivudybė galėjo būti inscenizuota, nes A.Stumbrys nepaliko jokio raštelio. Tiesa, jo

artimųjų žodžiais, pastaruoju metu po paslaptinių pokalbių telefonu A.Stumbrys buvo labai susijaudinęs. Žurnalistai išaiškimo, kad tikrieji parduotuvės savininkai buvo A.Stumbrys ir jo sesuo Danguolė Okuličienė. Dėl A.Stumbrio mirties Panevėžio bylos tyrimas darosi sudėtingesnis, nes verslininkų pusėje liko tik vienas liudininkas.

Teisėsaugos reikalams aptarti Seime buvo skirtas Vyriausybės pusvalandis, kuriame Vidaus reikalų ministras V.Žiemelis painformavo apie padėtį, atsakė į Seimo narių klausimus. Daugiausia buvo kalbama apie įvykius Panevėžyje. Nors ministras žadėjo imtis griežtų priemonių, kad teisėsaugos darbas būtų veiksmingesnis, Seimo tribūnoje jis atrodė neišmokęs pamokos mokinukas. Užuoat prisėmęs įrodinėjimą, kad saugoti turėjo VR ministerijos pareigūnai. Nieko neįtikino ministro pareiškimas žurnalistams, kad „trauktis nebėra kur ir kada. Mes imsime ryžtingų veiksmų, kad organizuotam nusikalstamumui būtų suduotas lemtingas smūgis. Tai ne vien Panevėžio reikalas“.

Sausio 20 televizijos laidoje prezidentas A.Brazauskas taip apibūdino teisėsaugos reikalus: „Padėtis yra visiškai nepakenčiama. Panevėžio atveju tai buvo klasikinis pavyzdys, kaip nereikia dirbti. Rezultatai matome, aš manau, kad ir kitur padėtis yra panaši“.

Nusikaltimų skaičius auga

Panašių kalbų klausomės jau kelinti metai, o nusikaltimų skaičius vis auga: per praėjusius metus išaugo 12 nuosimčių, dabar per dieną Lietuvoje užregistruojame vidutiniškai 186 nusikaltimus, iš jų kas penktas yra sunkus. Nusikalstamumo mažinimui siūloma pertvarkyti teisėsaugos sąrangą, patobulinti baudžiamąjį kodeksą, sugriežtinti bausmes, padidinti policininkų, tardytojų, teisėjų skaičių ir pan. Dažnai siūlomos priemonės turi tikslą tik sumenkinti politinius oponentus. Pavyzdžiui, Seimo narys, jaunlietuvių vadas S.Buškevičius, vertindamas įvykius Panevėžyje, pareikalavo, kad atsistatydintų VR ministras V.Žiemelis, dar nesuspėjęs apšilti savo kėdėje. Konservatorių frakcijos narys A.Bartkus kiek anksčiau pateikė įstatymo pataisą, kurioje siūloma Seimui generalinį prokurorą skirti ne Prezidento, kaip numatyta galiojančiame įstatyme,

bet Teisingumo ministro teikimu. VR ministras V.Žiemelis pasiūlė atmeti prezidento A.Brazausko dekretą sustabdyti mirties bausmės vykdymą. Partinių interesų perkėlimas į teisėsaugos reikalus sumenkina kovos su nusikaltėliais veiksmingumą.

Ir valdžios atstovai, ir žurnalistai nurodo, kad svarbiausia kliūtis kovai su nusikaltėliais yra verslininkų nepasitikėjimas teisėsaugos darbuotojais. Per susitikimą su VR ministru V.Žiemeliu ir gen. prokuroro pav. A.Paulausku verslininkai išsakė itarimą, kad Panevėžyje 70 nuosimčių policijos darbuotojų dirba kaip nusikaltėlių gaujų informatoriai. Sunku pasakyti, kiek pagrįstas toks itarimas, tačiau niekas neabejoja, kad nusikaltėliai turi savo žmonių tarp labai aukštų pareigūnų. Tuoj po Naujųjų Metų Valstybės saugumo departamento ir prokuratūros darbuotojai sulaukė Kalvarijos muitinės viršininką A.Dapkūną ir pasienio policijos Pietvakarių rinktinės štabo viršininką J.Grudžiauską už tai, kad padėjo kontrabandininkams į Lietuvą įvežti cigarečių, kurių vertė yra milijonas litų. Sulaikytųjų gretas vėliau papildė dar keletas aukštų pareigūnų. Sukčiai ne vien valstybės pareigūnai. Neseniai buvęs mano bendradarbis papasakojo tokią istoriją. 1992 metais jis buvo įsteigęs savo verslą - nedidelę statybos bendrovę, kuri davė pusėtiną pelną. Po pusės metų prisistatė reketininkai, reikalaujanti 20,000 dolerių duoklės. Bendrovės vadovui aiškinant, kad neturi pinigų, reketininkai pateikė tikslus bendrovės sąskaitos banke duomenis. Verslininkui atsisakius mokėti duoklę, jis buvo pagrobtas ir miške kankintas, kol sutiko atiduoti pusę reikalaujamos sumos. Taip buvo sužlugdyta besikurianti bendrovė. Nekyla abejonės, kad tuos duomenis reketininkai gavo iš banko arba verslo varžovų.

Neaiškios sąskaitos

Kita, mano manymu, dar svarbesnė priežastis, kodėl verslininkai nesikreipia į valdžią dėl pagalbos, yra tai, kad daugelis jų turi neaiškių sąskaitų su valstybe. Todėl jie vengia artimesnio sąlyčio su teisėsaugos tarnybos. Reketininkai tai išnaudoja. Tos nusikaltėlių gaujos, kurios „daro“ pinigų, negaili pinigų naujausiai technikai - ryšių ir informacijos priemonėms ir geriausių advokatų samdymui. Taigi nusikaltėlių techninė ir intelektualinė ginkluotė nėra prastesnė kaip valstybės, o jie dar turi tą privalumą kad asmeninė iniciatyva yra jų rankose. Vienintelė teisėsaugos tarnyba, kuri šiuo metu sėkmingai susidoroja su nusikaltėlių gaujomis, yra Valstybės saugumo departamentas. Tačiau po keleto sėkmingų kontrabandos sulaikymo veiksmų pasigirdo pasisakymų, kad kontrabandininkų gaudymas - ne Valstybės saugumo departamento reikalas. Ir dabar, kai saugumo tarnybos išaiškino nusikaltimus muitinėse ir pasienio apsaugoje, galima tikėtis, kad prasidės veikla, nukreipta prieš departamento direktorių J.Jurgelį, apkaltinus jį nesugebėjimu ar dėl to, kad buvo paskirtas ankstesniojo Seimo.

Įmonės sukėių rankose

Minėtos kliūtys nusikalstamumui mažinti nebus pašalintos, kol nebus pakirstos nusikalstamų šaknys. Pasak Seimo nario K.Glavėcko, jos slypi ekonomikoje ir socialinių problemų sprendime. Nemokėškai buvo pradėta ekonomikos reforma. Jos autoritai, siekdami atsikratyti komandinės ekonomikos, nesubėgėjo valstybės vairo pasukti rinkos ekonomikos link. Politiniai ir socialiniai viesulai ją užnešė ant kontrabandinės ekonomikos rifų. Ekonomikos reformatoriai, užuoat ieškoję kaip pakelti (bent išlaikyti) reikiamus žmonių uždarbius, visą dėmesį nukreipė į valstybinio turto dalybas. Nepraėjus nė dvejiems metams nuo „reformos“ pradžios, 1992 metais žmonių nuolatinės pajamos sumažėjo perpus, darbo užmokesčio vidurkis nesiekė net 20 dolerių, beveik visos gerai dirbusios įmonės pateko į sukčių arba neišmanėlių rankas ir buvo žlugdomos. Turto dalybos atvėrė kelią dalytojų savivaliavimui ir valdininkų sukčiavimui. Atsirado nedarbas, ypač tarp jaunimo. Per ketverius LDDP valdymo metus šalies ekonomika ir žmonių socialiniai reikalai dar labiau pablogėjo. Visa tai atvėrė erdvę nusikalstamai veiklai.

Ką daryti, kad būtų pakirstos nusikaltimų šaknys?

Claustas atsakymas toks: Valstybė turi vykdyti socialinės rinkos politiką, t.y. ūkinėje veikloje pirmenybę turi būti teikiama darbui, bet ne turtui. Socialinė rinkos ekonomika pabrėžiama krikščionių demokratų ir socialdemokratų programose. Deja, koalicinės vyriausybės programoje ji visiškai ignoruojama. Todėl mažai tikėtina, ad ši vyriausybė sugebės šalį išvesti iš ekonominės, socialinės ir teisinės krizės. Optimizmo suteikia tai, kad šiandien jau daugelis žmonių suvokia, kokiais sunkiais buvo klaidžiota ir kur tiesus kelias į socialinę gerovę.

J.E. Vyskupas Antanas Vaičius ...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Sydnejuje kalbama, kad Nemakščių klebonas kun. Kazys Rimkus MIC, kur yra statoma nauja bažnyčia, jis būk tai ten išėikvojęs 2 šimtus tūkstančių litų ir iš klebono pareigų atleistas. Apie tai užklaustas Vyskupas Vaičius labai nustebeš paašškino, kad kunigas Rimkus buvo atsauktas į vienuolyną, o į Nemakščius klebonu paskirtas jaunas kunigas Ramunas Gerdauskas, kuris toliau tešia Nemakščių bažnyčios užbaigimo darbus.

Vyskupas Vaičius dar nėra pamiršęs, kad buvo prižadėjęs už penkių metų atsiųsti kunigą į Sydnejų. Su ta mintimi dar tebe gyvena ir šiandien. Labai pergyvena, kad silpnėjant kun. Martuzo sveikatai Sydnejaus lietuviai gali likti be lietuviškų pamaldų ir sielovados.

A. Kramilius

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$40. Kituose kraštuose \$45. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TRUMPAI

Generalinė prokuratūra baigė tirti ir Vilniaus apygardos teismui perdavė šešių geležinkelio ešelonų benzino kontrabandos baudžiamąją bylą.

Tai didžiausia šalyje kontrabandos, kurios vertė apie 11 milijonų litų, byla. Kaltinimai šioje byloje pareiškti šešiams asmenims, iš jų - keturiems pareigūnams.

Vilniaus bendrovės „Link“ direktorius Zanas Ališauskas kaltinamas kontrabanda itin stambiu mastu ir suklastoto oficialaus dokumento panaudojimu.

Buvęs aukštas Valstybės saugumo departamento pareigūnas, individualios įmonės savininkas Povilas Kolgovas kaltinamas padėjęs įvykdyti kontrabandą itin stambiu mastu bei pasisavinęs pareigūno vardą.

Buvęs Vilniaus muitinės vyresnysis inspektorius Gintaras Kasperavičius buvęs pasienio policijos jaunesnysis inspektorius Ričardas Jakumas buvęs pasienio policijos vyresnysis inspektorius Sergejus Nebračnas bei vieno pasienio postų pamainos viršininkas Deivis Serelis šioje byloje kaltinami viršiję tarnybos įgaliojimus bei padėję įvykdyti kontrabandą itin stambiu mastu.

Prokuratūrai tirti šią bylą buvo labai sudėtinga, nes įtariamai kontrabandininkai turi gerų ryšių įvairiose teisėsaugos struktūrose.

S.Nebrečnas ir P.Kolgovas anksčiau yra dirbę ekonomikos policijoje. P. Kolgovas yra buvęs Valstybės saugumo departamento skyriaus, kovojančio su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija, viršininko pavaduotojas.

*****

Bendrovė „Klaipėdos vanduo“ ir tarptautinį konkursą laimėjęs Suomijos bendrovė „Lemminkainen“ jau pasirašė sutartį dėl Klaipėdos miesto vandens biologinio valymo įrenginių statybos baigimo.

Klaipėdos vandens biologinio valymo įrenginiai buvo pradėti statyti pagal Lenkijos bendrovės „Budimex“ projektą. Ryšiams su lenkais nutrūkus, Švedijos firma „Rust“ įstrigusių valymo įrenginių statybą išplėtojo iki visą miesto vandens tiekimo sistemą pertvarkančio projekto, kurį subsidijomis parėmė Švedijos ir Suomijos vyriausybės.

Po konsultacijų su Pasaulio banko ekspertais pasirašyto sandorio vertė - 65 mln. litų. Vyriausybė įsipareigojo statybai iš biudžeto skirti 39 mln., miesto savivaldybė - 2 mln. litų. Baltijos jūros švarą suinteresuoti švedai ir suomiai dovanuoja 24 mln. litų - ta sąlyga, kad bus montuojami šiose šalyse pagaminti technologijos įrenginiai.

*****

Prezidento vadovaujamos Pilietybės komisijos posėdyje buvo patenkinti visų 15 pilietybę įgyti norėjusių asmenų prašymai.

Lietuvos pilietybę atgavo žymus fotomenininkas ir keliautojas Paulius Normantas. Jis buvo jos netekęs, kai priėmė Vengrijos pilietybę.

Prezidentas pilietybę suteikė keliems Rusijos, Baltarusijos, JAV,

Izraelio bei Urugvajaus piliečiams.

Dažniausiai prašantieji pilietybės jaučia sentimentų Lietuvai, o ji suteikiama „už nuopelnus Lietuvai“.

Praėjusių metų spalį Seimui priėmus Pilietybės įstatymo pataisas, supaprastinusias Lietuvos pilietybės įgijimą ją iki 1940 metų turėjusiems asmenims bei jų vaikams, gerokai sumažėjo išsvijusių lietuvių prašymų.

Dabar Lietuvos pilietybę dažniausiai suteikiama nelietuvių kilmės užsieniečiams.

*****

Valdžios ketinimai kompensuoti sovietinės valdžios nusavintus žmonių indėlius yra teisingas žingsnis, kuris nepadarys žalos nei valstybei, nei jos piliečiams, žurnalistams pareiškė premjeras Gediminas Vagnorius. Toks sprendimas padės išlaikyti visuomenės stabilumą.

Vyriausybė pritarė sutaupų atkūrimo įstatymo projektui, kuris numato kompensuoti gyventojų indėlius, sukauptus iki 1991 metų vasario 26 dienos bei kitas sutaupas, pervestas į indėlių sąskaitas po 1991 metų vasario 26-osios.

Indėlius siūloma atstatyti santykiu vienas litas už vieną turėtą rublį, tačiau vienas žmogus atgaus ne daugiau kaip 6 tūkst. litų.

*****

Generalinio prokuroro pavaduotojas Artūras Paulauskas nusprendė atsakyti premjero Gedimino Vagnoriaus potvarkiu jam skirtos asmens apsaugos.

A.Paulauskas sakė, kad tokį sprendimą priėmė suabejojęs dėl kokių priežasčių asmens apsauga jam paskirta iš tikrųjų - ar norint užkirsti kelią galimam pasikėsimui, ar tiesiog norint jį kontroliuoti.

G.Vagnorius yra sakęs, kad apsauga A.Paulauskui skiriama, būgštaujant, kad jis, įsitraukęs į politinę veiklą, gali tapti intrigų ir provokacijų objektu.

*****

Du buvusios LDDP Vyriausybės ministrai - krašto apsaugos Linas Linkevičius ir vidaus reikalų Virgilijus Bulovas pradėjo dirbti užsienio reikalų ministro Algirdo Saudargo padėjėjais. L.Linkevičius patarinės ministrui NATO klausimais, V.Bulovas - vidaus politikos.

Taip pat pradėjo dirbti Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Stasys Sakalauskas. 50 metų karjeros diplomatas iki pastarojo meto dirbo Lietuvos ambasados Vašingtone politikos patarėju.

*****

Vidaus reikalų ministras Vidmantas Ziemelis reorganizuos nepatinkamai dirbančias Pasienio policijos departamento Pietvakarių ir Vilniaus rinkines.

Ministras taip nusprendė, įvertinęs atliktų patikrinimų medžiagą, operatyvinę bei kitą informaciją ir įsitikinęs, kad minėtose Pasienio policijos departamento struktūrose klesti

piktanaudžiavimas tarnyba, korupcija ir kyšininkavimas.

Pietvakarių ir Vilniaus rinkinių saugoma valstybės sienos dalis yra labiausiai pažeidžiama kontrabandos ir nelegalios migracijos, todėl šios rinkinės bus pertvarkomos neatidėliojant.

*****

Latvijoje vyko savivaldybių rinkimai. Į 566 miestų ir valsčių tarybas turėjo būti išrinkti 4445 deputatai. Demokratinės partijos „Seimininkas“ sąrašė balotiravęsis buvęs Rygos miesto Vidžemės rajono vadovas Andrejus Ručas rinkimų kampanijos metu netikėtai ėmėsi kovoti ne tik su savo konkurentais, bet ir su partijos kolegomis.

Artėjant lemiamajai kovo 9 dienai, A.Ručas, padedamas draugų ir pažįstamų, pradėjo platinti kvietimus. Kvietime nurodoma, kaip A.Ručo rinkėjai turėtų balsuoti rinkimų dieną: iš rinkimų biuletenio išbraukti visus kitus partijos narius, o šalia jo pavardės padėti pliusą.

Analogišką sprendimą pirmą kartą Latvijos rinkimų istorijoje 1993 metais panaudojo vokiečių kilmės verslininkas Joachimas Siegeristas. Jis, tiesa, nesiūlė išbraukti kitų partijos kolegų, o tik prie jo pavardės padėti pliusą. Visus norinčius balsuoti už jį J.Siegeristas autobusais gabeno į vieną pasirinktą apygardą.

*****

Latvijos socialdemokratų partijos narys Peteris Miliunas apkaltino Latvijos ministrą pirmininką Andrį Škelę perdavus Jelgavos eksperimentinę mechanikos gamyklą komunisto ir 1991 metų pučo šalininko nuosavybėn.

„Jau dabar turiu valstybės kontrolės medžiagą apie tai, kokį vaidmenį suvaidino A.Skelė, kai iš Žemės ūkio ministerijos balansas paslaptinai dingo 1075 tūkstančių latų vertės Jelgavos eksperimentinės mechanikos gamykla. A.Skelei sutikus, ši gamykla jau 1990 metais tapo aktyvaus komunisto Jevgenijaus Spolano asmenine nuosavybe“, - sakoma P.Miliuno pareiškime.

Tai jau ne pirmi priekaištai A.Skelei už jo anstesnę veiklą Žemės ūkio ministerijoje.

*****

Jungtinių Amerikos Valstijų ambasada Minske pranešė, kad JAV smarkiai apribos ryšius su Baltarusijos prezidento Aleksandro Lukašenkos vyriausybe dėl jos nedemokratiškos politikos.

Aukšto lygio vyriausybinių kontaktai bus nedažni, o ekonominė pagalba Baltarusijos valstybiniam sektoriui visiškai bus nutraukta paliekant tik humanitarinę pagalbą.

Tačiau JAV ketina išsaugoti ir plėsti ryšius su Baltarusijos demokratinėmis jėgomis, nepriklausomomis visuomenės informavimo priemonėmis bei nevyriausybiniomis organizacijomis.

Pareiškime abejojama A.Lukašenkos paskirtojo naujo parlamento bei Konstitucinio teismo teisėtumu. Dokumente teigiama, kad JAV su šiais organais palaikys

Netekome kovotojo už Lietuvos laisvę

Vasario 13d. po trečiojo infarkto nustojo plakusi Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio nario, Algimanto apygardos vado Vytauto Pivoriūno-Perkūno širdis.

Vytautas gimė 1927 m. Rokiškio rajono Kamajų apylinkės Kurkliciuų kaime. Būdamas 17 metų, stojo savanoriu į generolo Plechavičiaus organizuojamą žemaičių pulką Sedoje. Jo nenorėjo priimti, kadangi dar neturėjo 18-os. Bet buvo augalotas, drąsus, tad ir kreipėsi asmeniškai į patį generolą. Tada buvo priimtas ir paskirtas skyrininku.

Skubiai apmokyti karo mokslo, jaunieji patriotai buvo pasiryžę stoti į nelygią kovą su iki dantų ginkluotų okupantu. Kada juos tankais išblaškė, Vytautas grįžo į savo gimtąjį kraštą ir išėjo partizanauti į Simonių girioje įsikūrusią Antano Starkaus-Montės rinktinę, Jaunias būrį. Siame būryje kovojo iki 1949 m. birželio 27-osios. Klatingas išdavikas informavo apie slėptuvę, kurioje slėpėsi dviese. Juos apmėtė paralyžiuojančiomis granatomis. V.Pivoriūnas buvo paimtas sužeistas, besąmonės, bet dar gyvas. Nuteistas 25 metams. Kalėjo Vorkutos lageriuose. Grįžęs į Lietuvą, V.Pivoriūnas buvo persekiojamas, baigė buhalterijos mokslus, dirbo Noriūnų MTS (Kupiškio r.), vėliau statybos organizacijoje Panevėžyje. Vedė to paties likimo moterį, užaugino keturis vaikus. Velionis Vytautas iki mirties buvo tikras kovotojas už laisvę.

Tebūna jam lengva gimtoji Lietuvos žemele.

Nuoširdžiai užjaučiame velionio šeimą ir artimuosius. Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio nariai

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Panevėžio skyriaus nariai

tik „būtinus svarbiausiam darbui“ ryšius.

JAV vyriausybė susirūpinusi silpnėjančia Baltarusijos demokratija ir vyriausybės nesugebėjimu užtikrinti privačią nuosavybę bei rinkos reformas.

*****

Izraelio religinės partijos „Shas“ šalininkai pareiškė, kad bandys sukliudyti prokuratūros mėginimams apklausti dvasinį partijos lyderį ir žymų religijos veikėją rabiną Ovadia Yosefą.

O.Yosefas gali būti apklaustas dėl „Shas“ partijos dalyvavimo premjero Benjaimo Netanyahu vyriausybės skandale, kuriame pačiam B.Netanyahu ir teisingumo ministrui Tsahi Hanegbi gali būti paskelbti kaltinimai sukčiavimu ir apgaulinėjimu.

„Nemanau, kad visuomenė leis tokiam didžiam rabinui stoti prieš teisėjus ar atsakinėti į kvotėjų klausimus“, - pareiškė „Shas“ partijos narys, vidaus reikalų ministras Eli Suissa.

Izraelio televizija pranešė, kad pats O.Yosefas sutiko būti apklaustas, tačiau kai kurie „Shas“ partijos nariai pareiškė, kad tiesiog fiziškai neleis tardytojams apklausti O.Yosefą.

Adelaidė

Rekolekcijos

Simet rekolekcijas Australijos lietuviams praversti atskrido, dabar Romoje gyvenantis, Marijonų Kongregacijos vice-generolas kun. Vaclovas Aliulis.

13d. kovo 12 val. kun. svečių aerodrome pasitiko mūsų klebonas, keli Parapijos Tarybos nariai, Liet. Kat. Moterų D-jos pirm. ir narės, pasipuošusios taut. rūbais su rožių puokštele.

Parapijos salėje klebono vaišes paruošė Liet. Kat. Moterų D-jos v-ba. Truputėli pailsėjęs, kunigas V. Aliulis, organizacijų atstovai rinkosi prie stalų.

Parap. Tarybos vice-pirm. V. Baltutis pravedė pobūvį. Pasveikino svečių ir pakvietė sukalbėti maldą. Skaniai užkandžiavome ir pravedėjas pranešė, kad šiandieną yra mūsų gerb. švečio gimtadienis. Pripildžius šampano taures, sugiedojome „Valio, Ilgiausių Metų“.

Parapijos Tarybos vardu žodį tarė V. Baltutis, dovanėlę įteikė išdininkas V. Vencius su žmona. Sveikino Lietuvos garbės konsulas J. Jonavičius, Adel. Apylinkės valdybos pirmininkė J. Vaboliene, Liet. Namų šeimininkas V. Neverauskas, Ateitininkų Federacijos atstovė E. Varnienė, pensininkų pirm. E. Dukas, Liet. Kat. Federacijos atstovas ir Adel. Ateitininkų pirm. A. Kubilius. Dovanėlę įteikė E. Varnienė. Liet. Kat. Moterų D-jos v-bos pirm. S. Vasiliauskienė ir įteikė dovanėlę.

D-jos parengimų vadovė atnešė gimtadienio tortą. Gerėme kavutę su skanumynais. Kun. klebonas savo žodyje papasakojo susipažinimą su kun. V. Aliuliu, o tai buvo labai neseniai, kai buvo Lietuvoje 1994 m. Kaune. Linkėjo laimingų metų, sėkmės - geros viešnagės.

Kun. V. Aliulis prabilo į mus mielu kreipiniu „broliai ir sesutės“. Pajutomė mielą šilumą, artimumą. Pasakė, kad tai iškilmingiausias jo gimtadienis. Žmonės sveikina iš širdies gerumu. Prisiminė, kad mūsų gerai pažįstamas buv. Marijonų kongregacijos generolas yra pasakęs, kad Adelaidės geri žmonės reikalingi kunigo. Nedrašiai atliko savo nemaloną pareigą, prašyti paramos Marijampolės Marijonų gimnazijos atnaujinimui. Kvietė draugauti su Kristumi, nes per mus Kristus gali daryti gera. Buvo malonus susitikimas.

Rekolekcijos vyko kovo 14, 15 ir 16-tos dienomis. Kovo 14d. 5 val. klausoma išpažinčių, 5.30 val. konferencija, 6 val. šv. Mišios pamokslas ir išpažintys.

Tema - „Atsiversti. Jei išgirsime Dievo žodį, nesukietinkime savo širdžių“. Siūlė per Mišių skaitymus pasvarstyti, ar mano mąstymas sutinka su Jėzaus, ar man rūpi tai, kas rūpi Jėzui? Mūsų amžiume žmogui rūpi pasisekimas - žiūrime naudoti tikrai sau. Tai yra priešprieša Kristaus mokslui. Dabrtiniai žmogui Bažnyčios idealai per aukšti.

Kovo 15d. konferencijų tema - „Atsivertimas veda į šventumą“. Visus žmones Dievas šaukia į šventumą.

Mūsų Šventasis Tėvas labai rūpinasi šeimos šventumu, šeimos likimu. Santuoka - šeima yra šventas

dalykas. Tai yra pašaukimas, Dievas kviečia į šį pašaukimą. Tai Bažnyčios įšventinimas, nes liečia gyvybinius reikalus. Santuoka turi gauti pripažinimą - Santuokos Sakramentą. Šeima sutartinai skleidžia Evangelijos dvasią, šeima sutartinai darbuojasi, sutartinai atlieka gerumo darbus, perduoda Tikėjimą, dorą, dirba Bažnyčiai Parapijoje ir Bendruomenėje - visa tai daro Dievo meilė.

Kvietė pajusti Kristų, kaip savo brolių. Dievas savo draugais pasirinko paprastus žmones. Ir Marija buvo paprasta Dievo valiai atsidavusi Mergaitė, kuri ištarė „Stai aš Viešpaties tarnaitė“. Kvietė mus draugauti su Kristumi.

Kovo 16d. - sekmadienį rekolekcijų užbaigimas. Šv. Mišios koncelebracinės. Jas aukoja mūsų klebonas kun. Juozas Petraitis ir kun. Vaclovas Aliulis. Didelė iškilmė, kai du kunigai ir abu lietuviai aukoja šv. Mišias.

Skaitymus atliko V. Baltutis, Auką atnešė Z. ir V. Venciai. Buvo daug žmonių. Jautriai giedojo šv. Kazimiero bažnytinis choras, vad. N. Masiulytei-Stapleton.

Pamokslė kun. svečias užsiminė pagalvojęs, ar verta tokia ilga kelionė dėl tų trumpų, tik kelių valandėlių rekolekcijų, bet svarbu yra priminti šv. Raštą nauju požiūriu.

Mūsų tikėjimas yra liūdesys, skausmas ir šviesi viltis. Visa tai išgyveno Kristus - laisvu noru ėjo į kančią - išgyveno tragediją. Tai buvo meilė mums. Mokėjime pašventinti didžiuosius ir mažuosius vargelius. Visa dėl Kristaus, nes už Kryžiaus šviečia Velykų Prisikėlimas. Dievas nori į žmogaus širdį įdėti savo įstatymą - žodį jautrų Dievo žmogaus meilei ir šventumui. Stenkimės būti šventi.

Dėkojo kun. klebonui ir visiems, priminė Marijonų vienuolijos troškimą ir pastangas sutvarkyti Marijonų gimnaziją Marijampolėje. Šv. Kazimiero chorui užgiedojus, pasijuto lyg būtų Lietuvoje.

Dėkojame kun. V. Aliuliui už mielas valandėles, kurios padėjo mums susikaupti Kristaus kančioje, pakylėti link Velykų Džiaugsmo; už norą mūmsey sužadinti meilę ir šventumą.

Po šv. Mišių - po Rekolekcijų su kun. svečiu ir mūsų klebonu pietavome Parapijos salėje.

Juozapinės - mūsų klebono vardinės

Šventėme 19d. kovo. Pakvietė susiburti, pasveikinti kleboną Liet. Kat. Moterų D-jos v-ba ir Parapijos Taryba, atsinešti lėkštelę užkandėliu. Susirinko apie 60 asmenų. Susėdome prie gražiai padengtų stalų, visų susineštos gėrybės gausiai padengė vaišių stalą. Parap. Tarybos vice-pirm. pravedė pobūvį. Šiandien mūsų klebonas mūsų dėmesys, malonu - dar turėjome ir mūsų kun. svečių savo tarpe.

Parapijos Tarybos vardu pasveikino V. Baltutis. Palinkėjo niekad neapleisti Adelaidės. Pripiltos šampano taures, sugiedojome „Valio, Ilgiausių Metų“. Sukilome pasiimti maisto, ir skaniai užkandžiavome, sveikino

Hobartas

50 metų Vedybinis Jubiliejus

Seštadienį, kovo mėn. 8-tą dieną Juozas ir Erika Paškevičiai atšventė 50 metų vedybinį jubiliejų.

Abu tremtiniai, (Erika kilusi iš Karaliaučiaus apylinkės) susipažino Vokietijoje, Itzhoe miestely ir vedybiniais ryšiais buvo surišti Amerikos kariuomenės dalinio kapeliono kun. Karielio 1947 m. kovo mėn. 8-tą dieną.

Tik keletą mėnesių po vestuvių Erika ir Juozas turėjo laikinai išsiskirti. Juozas išvyko į Australiją laimės ieškoti 1949 m. žiemą Wooster Victory laivu, o Erika paliko laukti išskvietimo kurį Juozas išrūpino ir po maždaug vienerių metų išsiskyrimo - Erika atvyko į Tasmaniją su mažu Petruku ant rankų.

Kaip ir visi tų laikų imigrantai, Juozas ir Erika išgyveno labai sunkius laikus, teko jiems pagyventi barakely sukaltame iš senų lentų. Teko dirbti ilgas valandas cinko fabrike Hobarte, o laisvalaikiais statyti gyvenvietę, kol šis vargingas barakėlis pavirto į gražų, patogų namuką ir būdami abu darbštūs - gražiai įsikūrė.

Juozas įsijungė į

bendruomenę ankstyvais bendruomenės kurimos laikais. Nors kuriantis naujoje šaly, ypatingai su daugėjancia šeima (Tasmanijoje susilaukė dukrų Monikos ir Brigitos) buvo labai sunku, Juozas ir Erika pajėgė surasti laiko ir bendruomenės veiklai, Juozas buvo išrinktas pirmininku 1970 m. lapkričio mėn. 8d. Tose pareigose išdirbo 18 metų. 1988 m. kovo mėn. 3d. šias pareigas perdavė Ramūnui Tarvydui ir perėmė išdininko pareigas iš ilgamečio išdininko Bonifaco Sikšniaus. Tose pareigose Juozas darbuojasi ir dabar.

Jubiliejų švęsti Juozas ir Erika su dukromis ir žentais išvyko į Launcestoną kur pagyveno prabangoje Casino viešbuty. Ar tapo milijonieriais neteko girdėti, bet kažkas pašnabzdėjo į mano ausį, kad Juozas ir Erika šio jubiliejaus proga pasveikino Tasmanijos gubernatorius ir premjeras.

Hobarto Apylinkės lietuviai taip pat sveikiname Erika ir Juozą šio jubiliejaus proga ir linkime jiems sulaukti ir 75 metų jubiliejaus.

S. Augustavičius

Atsisveikinimas su Mildute

Viešnia iš Siaurės, Mildutė Krasnickienė viešėjo pas Petrą ir Magdalena Šiaučiušus beveik tris mėnesius. Susipažino ji ir bendravo su dauguma Hobarte gyvenančių lietuvių, o laikas bėgo kaip vanduo, nepastebėjome kaip dienos prabėgo ir štai atėjo laikas atsisveikinti su miela viešnia. Kovo mėn. antrą dieną, sekmadienio popietį Petras ir Magdalena surengė išleistuves Bonifaco ir Hildegard patalpoje, kurioje ALB Hobarto Apylinkė rengia visus minėjimus ir parengimus, užprašė visus Hobarto lietuvius atvykti atsisveikinti su Mildute. Svečių susirinko tiek kiek susirenka į Bendruomenės parengimus.

Išsiskyrimas visuomet yra liūdnas įvykis, ir šį kartą visi gailėjomes prarasti malonią, draugišką viešnią. Gal būt ir Mildutei buvo gaila palikti mus su kuriais čia susipažino ir, manau, daug malonaus laiko praleido, bet ją traukė ir toli palikti namai ir jos sugrįžimo laukianti šeima ir mokiniai mokykloje kurioje ji dėsto matematiką.

Puotą pradėdant Mildutė pasakė keletą labai malonių atsisveikinimo žodžių ir padėjo

visiems už vaišingumą, parodytą jos viešnagės metu. Ji gailėjosi mus palikti, bet prisipažino, kad nors jai ir labai patiko čia viešėti, bet namų jau pasiilgo.

Bendruomenės pirmininkas Ramūnas Tarvydas visų susirinkusiųjų vardu išreiškė mūsų nusiminimą su Mildute atsisveikinant ir viltį, kad nors jai pamatyti mūsų tarpe.

Dauguma svečių atnešė dovanėlių Mildutei priminti viešnagę Tasmanijoje. Mildutė širdingai padėjo už jas ir padovanojo Bendruomenei laimę nešančią žirgo pasagą, kurią ji specialiai atvežė iš Lietuvos, kad ta laimė visada globotų visus Hobarto lietuvius.

Poto visi vaišinomės Katrinos Mikelaitienės ir jos dukrų Marytės ir Onos pagamintais skanėstais kuriais visi stalai buvo apkrauti. Išlenkė po stikluoką, ar du ar tris... Dainavome melodingas lietuviškas dainas ir dalinomės prisiminimais iš laiko praleisto Mildutės viešnagės metu ir nepastebėjome kaip atėjo laikas skirstytis ir palinkėti Mildutei - LAIMINGOS KELIONĖS!

S. Augustavičius

Garbės konsulas J. Jonavičius, „Ramovės“ pirm. J. Bočiulis. Padainavo „Nemuno Dukros“, dar sveikino pensininkų pirm. E. Dukas, Kat. Fed. Įgaliotinis ir Ateitininkų pirm. A. Kubilius, šv. Kazimiero bažnyt. choro vardu B. Budrienė. Kun. V. Aliulis sveikindamas pasakė - pamatė, kad parapijiečiai myli savo kunigą ir rūpinasi savo parapija. Kun. Juozas didelio šventumo. LKM Draugijos vardu sveikino pirm. S. Vasiliauskienė, įteiktos dovanėlės.

Geriant kavutę, sužinojome, kad šiandien ir Tarybos nario B. Budrio gimtadienis - Jį pasveikinome „Valio“.

Mums bešvenčiant Vardines, atėjo sveikinimas kun. klebonui iš Marijonų Kongregacijos iš Romos. Ji paskaitė E. Varnienė.

Mūsų klebonas kun. Juozas Petraitis dėkojo už suruoštą gimtadienį, suėjimą jį pasveikinti, dovanas ir maldas. Jis yra laimingas ir patenkintas savo vardu. Sakė, kad mūsų pašaukimas yra būti šventais. Visi turime eiti šventumo keliu, kuris yra išganingas, pavyzdį imti iš savo šventųjų globėjų ir visa daryti iš meilės Dievui.

Gera taip, kaip mūsų klebonas mėgsta pasakyti, savanoriškai susibėgti, susinešti ir nuoširdžiai pabendrauti. S.P.

Džiugo Tuntas gyvuoja

Tuntininkas s. Povilas Kviecinskas sušaukė posėdį, kovo 24d. Parapijos Namuose. Į posėdį, jis taip pat pakvietė Rajono Vadiją su nauju Rajono Vadu v.s. Henriku Antanaičiu.

Pirmiausiai buvo aptarta kaip Džiugo Tuntas paminės lietuvių skautavimo Australijoje 50 metų jubiliejų. Tuntas nutarė suruošti minėjimą koncerto forma, Lietuvių Namuose, sekamdienį po pietų. Numatyta data yra birželio 22-trą dieną. Trumpą įvadinį žodį tars Rajono Vadas. Jis kalbės apie lietuvių skautavimo įnašą į lietuvių išlaikymą Australijoje. Koncerto programą atliks suruosti skautai. Bus tautiniai šokiai, dainininkai, prisiminimai iš ankstyvesnių skautavimo dienų, muzikinių instrumentų grupės ir publika bus įtraukta į dainavimą. Koncertą koordinuoja pats tuntininkas, o programą sudės s. Birutė Prašmutaitė.

Nutarta per Rajono Vadiją užsakyti „Vadovų Užrašų“ knygetes iš LSS Amerikoje. Sesei pranešė, kad naujos programos bus išleistos artimoj ateityje. Bus prašyta, kad programos taip pat būtų išverstos į vietines kalbas. v.s. Danutė Lynikienė pranešė, kad vyresnių sesių suorganizuota Kaziuko Mugė gerai pavyko. Iš vaikų taško, žaidimai pasisekė, ypatingai „pončků“ valgyto runtynės, tik publika nelabai rėmė, nepirko šokoladų. Gal per daug nupirko pyragų ir sausainių. Tuntininkas buvo labai patenkintas linksma švente. Ypatinga padėka p.s. Onutei Prašmutienei už pyragų stalo ir žaidimų suorganizavimą ir v.s. Danutei Lynikienei už loterijos surengimą.

Tunto iškyla įvyks šeštadienį balandžio 19-tą dieną, 10.30 val. ryto, Jells Park, Mt. Waverley. Visi, netik skautai, kviečiami dalyvauti. Pietum, visi atsiveža savo maistą. Ten yra krosnys (BBQ) kepimui. Po pietų įvyks žaidimai.

Liepos 18/19/20 d.d nutarta surengti Tunto vadovų stovyklą Tree Tops stovyklavietėje, Riddells Creek, netoli Sunbury. Rajono Vadiją bus pakviesta ir tuntininkai iš kitų miestų. O 1998-tiems metams, sausio mėnesį, ši stovyklavietė jau užsakyta Tunto stovyklavimui.

Stabas diskutavo, kad yra nusiskundimų, kad skautai nėra labai draugiški ir sunku įstoti į Tuntą. Tuntas nutarė idėti skelbimus į visus lietuviškus laikraščius įskaitant „Jaužinius“, kviečiant tėvus įjungti savo vaikus į skautų organizaciją. Taip pat bus perduotas pranešimas per radiją. Tuntas kviečia visokio amžiaus jaunimą įstoti į skautus. Buvusieji skautai kurie jau turi šeimas kviečiami leisti savo vaikus. Kviečiami ir nauji ateiviai iš Lietuvos. Per skautavimą jūšs vaikai susitiks su bendraamžiais vietiniais lietuvių kilmės jaunimu, pamatys daugiau Australijos gamtos ir stovyklaus tyrame ore. Vietiniais lietuviukams irgi būtų naudinga panaudoti lietuvių kalbą. Susidomėję tėvai arba jaunimas kviečiami kreiptis pas tuntininką Povilą Kviecinską tel. 9744 4270. Sueigos vyksta vieną kartą į mėnesį. Skautai gali pradėti nuo 6 metų, o jeigu visa šeima stovyklauja,

mažesni vaikai gali kartu dalyvauti.

Visi draugovės draugininkai davė savo pranešimus. p.s. Onutė Prašmutienė pranešė, kad paukščių ir vilkiukų sueigos jau prasidėjo. Sueigos užtrunka tik dvi valandas, trečią mėnesio sekamdienį. Paukščių draugovės adjutantė dabar vyr. sesė Albina Strungaitė. Dėkojame vyr. sesei Linai Didžytei, buvusiai padėjėjai, kuri dabar sutiko eiti skaučių draugininkės pareigas. Jos padėjėja yra vyr. sesė Daina Didžytė. Prityrusiom skautėm sutiko vadovauti vyr. sesė Zita Prašmutaitė ir vyresnėm skautėm kandidatėm, kurių yra šešios, v.s. Danutė Lynikienė. Vyresnėm skautėm vadovaus Rita Bruožytė su padėjėja Daina Tamašauskaite.

Prityrusių skaučių yra tik trys. Sunku tikėti, kad 15-16 metų

amžiaus mergaičių tiek mažai gimė. Lietuvių kalbos nemokėjimas nesustabdo lietuvių kilmės jaunimo įsijungimo į skautus. Gal seneliai, kurie skaito šį straipsnį, galėtų paraginti savo vaikus, kad jie įsijungtų. Kiti tėvai, kurie savo vaikus atveda, kartais patys įstoja į vyčius arba vyresnes skaites.

Broliams jau kurį laiką vadovauja Juozas Lukaitis ir Rimas Skeivys, o vyčiams Vytautas Antanaitis.

Tuntininkas pranešė, kad jis per ateinančių metų Kaziuko Mugę baigs tuntininko pareigas. Jau dabar reikia ieškoti naujo tuntininko arba tuntininkės. Per paskutinius aštuonis metus Tuntas turėjo tris darbščius tuntininkus, kurie sustiprino Tunto veiklą. Tikimės, kad atsiras norinčių toliau vadovauti Tuntui, užtikrinant ne tik skautavimo Australijoje ateitį, bet ir lietuvių išlaikymą.

Noriu pasveikinti du mūsų Stabo narius. Tuntininkas Povilas Kviecinskas seneliai atšventė 60 metų gimtadienį. Ilgiausių metų jam. O sesė Danutė Lynikienė šiais metais švenčia 50 metų skautavimo. Linkime jiems abiem sėkmės toliau vadovaujant skautams.

s. Birutė Prašmutaitė

AUSTRALIA 1997

1998 m. Lietuvoje įvyks Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynės

Į tas žaidynes yra įtrauktas ir kalnų slidinėjimas, bet kadangi Lietuvoje kalnų slidinėjimui nėra tikamų sąlygų, šias žaidynes tenka suruošti užsienyje, būtent USA, Kanadoje ir Australijoje.

Šių metų Pasaulio Lietuvių Žiemos Sporto žaidynės įvyks Australijoje. Žaidynes sutiko suruošti Sydney sporto klubas „Kovas“ ir Canberra sporto klubas „Vilkas“. Žaidynės įvyks 1997 m. rugpjūčio 14-15 d.d. GUTHEGA PERISHER BLUE kalnuose. Kalnų slidininkai atvyksta iš Lietuvos, Kanados ir USA.

Kelionę į Australiją slidininkai apsimokės patys, tačiau mes australiečiai turėsime juos sutikti, apgyvendinti, nuvežti į kalnus, kur įvyks žaidynių varžybos. Kaip anksčiau spaudoje buvo minėta, šioms žaidynėms organizuoti yra įsteigta rengimo komitetas, kuris jau pradėjo aktyvų darbą. Yra užsakyta viešbutis sniege, jau vyksta susirašinėjimai su pasaulio slidininkais ir jau pradėjome organizuoti finansus. Kad šios žaidynės įvyktų be priekaištų priklausys nuo visų Australijos lietuvių, tai yra mūsų visų pareiga, priimti lietuvių iš užsienio taip šiltai kaip ir mus priima Lietuvoj bei Amerikoje.

A.Wallis - Sekretoras

43 Yanko Road, West Pymble, NSW 3073. Tel. (02) 9498 1545. Fax (02) 9498 3719.

Lietuvių Skautų Sąjungos Australijos Rajono naujoji Vadija. Iš kairės - v.s. Narcizas Ramanauskas, v.s. Henrikas Antanaitis - naujasis Rajono Vadas, v.s.fil. Birutė Banaitienė (Rentelytė) iš Bostono - LSS Vyriausioji Skautininkė, v.s. Rasa Statkuviene. Antroj eilėje iš kairės v.s.fil. Vytautas Vaitkus, vyr. skautė Zita Prašmutaitė, sk. vytis Linas Seikis ir v.s. Bronius Zalys. Dar trūksta s. Algio Simkaus.

Visi į Adelaidę !

Šiais laikais Australijos pabaltiečiai, atrodo, rečiau susitinka, rečiau pabendruoja. Todėl nepraleiskime šios puikios progos ir atsižymėkime sekancias datas jau iš anksto: rugsėjo 27-28 d.d. savaitgalį Adelaidėje Latvių Namuose (4 Clark St., Wayville, SA 5034).

Bus devintoji Pabaltijo Studijų Draugijos (AABS) konferencija. (AABS yra sutrumpinima: Association for the Advancement of Baltic Studies).

Į ją kviečiami visi: jauni ir senesni, išprusę ir mažiau mokslų eję, lietuviai, nelietuviai ir australai. Bus daug idomių paskaitų, tokių, kurių niekas nematome, negirdime per TV. Svarbiausia, kad viskas vyks anglų kalba, bus suprantama visiems. Todėl pakalbinkime savo vaikus ir anūkus - jie galės sužinoti nuostabių dalykų apie savo protėvių žemę.

Įėjimas į konferenciją kainuos tik \$10 už abi dienas, arba \$5 trumpesniam laikui. Taigi, pigiau grybų. Šeštadienį vakare, rugsėjo 27 dieną 7 valandą bus graži vakarienė dalyviams ir jų draugams. Šiai

vakarienei reikia užsiregistruoti ir apsimokėti iš anksto, ne vėliau rugsėjo 5 dienos, pas Mr. Fricis Gailitis. Jam rašykite šiuo adresu: 10 Regent St., Millswold, SA 5034. Vakariene kainuos \$25 vienam asmeniui.

AABS ruošia tokias konferencijas Australijoje kas antri metai. Pirmoji įvyko Melbourne, 1982 metais, toliau šešios sekė tame pačiame mieste, o aštuntoji konferencija buvo Adelaidėje prieš dvejus metus. Po pastarosios konferencijos eilė lietuvių nusiskundė, kad būtų dalyvavę, bet nežinojo. Užtat dabar pranešama gerokai iš anksto.

Kiekvienoje AABS konferencijoje būna idomių paskaitų apie Lietuvą ir lietuvius. Tai ne vien lietuvių darbas, bet ir australų, kurie domisi Lietuva ir sukaupia naujų žinių apie mūsų Tėvynę. Šalia kitų kalbėtojų, į kiekvieną AABS konferenciją atvyksta paskaitininkų ir iš Lietuvos Studijų Sambūrio Tasmanijos universitete. Beveik kiekvieną kartą jų tarpe pamatome vis naujus veidus, daugiausiai

jaunus studentus. Siemet bus jau devintas tasmaniečių pasirodymas su savo atliktais naujais darbais apie Lietuvą.

Rengėjai taip pat kviečia kitus Pabaltijo žinovus prisidėti su savo paskaitomis iš įvairių specialybių. Rengėjai prašo, kad nori dalyvauti paskaitininkai patiektų savo paskaitų („papers“) santraukas AABS (Aust.) sekretoriui, profesoriui T.G. Fennell, School of Languages, Flinders University, GPO Box 32100, Adelaide, SA 5001, iki 1997 m. balandžio 30d. Kiekviena paskaita turi būti ne ilgesnė kaip 20 minučių, nes reikia palikti laiko diskusijoms.

Prieš dvejus metus, 1995 metų konferencijoje klausytojai buvo ne vien adelaideiškiai. Buvo atvažiavusių pabaltiečių iš Melbourne, Tasmanijos, Geelongo, Sydney.... Todėl, jeigu Jūs, mielas skaitytojai, gyvenate ne Pietų Australijos sostinėje, ruoškitės kelionei: pakalbinkite draugus, kaimynus, vaikus ir anūkus - ir rugsėjo 27-28 d.d. savaitgalį šauniai praleiskite Adelaidėje!

Algis Taskūnas

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Velykų švenčių - Kristaus Prisikėlimo iškilmingos šv. Mišios Svč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje kovo 30d. 11 val. Dalyvavo su vaikais 270 žmonių. Žengiant su procesija į bažnyčią, Parapijos choras prie didžiųjų vargonų, diriguojant choro vadovei Zitai Prašmutaitėi, vargonuojant Ritai Mačiulaitienei, pasitiko maldinga giesmė „Kristus jau kėlės“ - kompozitorius Ch.Gounod, ir per Mišias giedojo „Aleliuja: - komp. Pr.Ambrasas, „Surrexit Dominus“, „Linksmą dieną mums nušvito“ - komp. Jonas Naujalis, „Tėve Mūsų“ - komp. J.Gruodis, šią giesmę jau mintinai moka ir kartu su choru gieda visi dalyviai bažnyčioje. Dievo berniukai - Mišių patarnautojai Justinas Balbata, Povilas Birštonas, o Rimas Statkus nešė procesiją Kryžių. Liturginius skaitymus atliko Edvardas Sidlauskas. Tikinčiųjų maldą Valentinus Čizauskas. Auką prie altoriaus atnešė Halina Statkuvienė - Katalikių Moterų D-jos pirmininkė ir Jonė Žalkauskienė - Socialinės Globos Moterų D-jos pirmininkė. Kun. Pr. Dauknys tarė pamokslą Kristaus Prisikėlimo garbei. Sv. Komuniją padėjo išdalinti Arkivyskupijos diplomuoti: V.Cizauskas ir J.Keblys, šios didžios šventės visi priėmė šv. Komuniją. Pamaldas baigėme su choru visi giedodami Lietuvos Himną ir Velykų Palaiminimu. Sventoriuje dar visi dalinosi išpūdziais, linkėdami linksmų šv. Velykų.

Geelonge Velykų pamaldoms iš Melbourne nuvažiavo kun. Pr. Dauknys ir šv. Petro ir Povilo bažnyčioje 8.30 val. Bažnyčios maršalka Juozas Gailius, kuris visuomet paruošdavo pamaldoms, ši kartą susirgo ir išvežtas į Melbourne Epworth ligoninę operacijai, jį pavadavo Vytautas Bindokas. Pamaldose dalyvavo 62 žmonės. Su procesija įžengus, visi giedojo Velykų giesmę „Linksmą dieną mums nušvito“. Liturginius skaitymus atliko A.Jančiauskienė. Auką prie altoriaus atnešė Kajus Starinskas ir žmona. Sv. Mišias kunigas aukojo už visus dalyvaujančius pamaldose, už sergančius ir tuos, kurie negalėjo atvykti ir už visus mirusius lietuvius, nes mes visi sudarome didelę lietuvišką šeimą, ir žodi tarė Kristaus Prisikėlimo šventei. Paskui visi giedojo sutartines giesmes, kai yra gražių balsų. Sv. Komuniją padėjo išdalinti V.Bindokas ir pamaldas baigėme Dievo garbei sugiedodami Lietuvos Himną.

Geelonge Rekolekcijos bus balandžio 13d. sekmadienį 4 val. po pietų. Kapelionas atveš svečią iš Romos - Tėvų Marijonų vienuolijis

Kovo mėn. „Tėviškės Aidams“ aukojo

\$220 Mrs. E. Guiga, \$100 Melb. Socialinės Globos Moterų D-ja, \$20 K.Butkus, po \$10 A.Jančiauskas, H.Lenk, Mrs. J.Palavikas, J.Sarapienė ir \$5 A.Žvirblienė.

Nuoširdiausia padėka aukojusiems.

„T.A.“ administracija

vicegenerolą kun. Vaclovą Aliulį MIC. Kviečiame visus dalyvauti, nes tai labai reta proga išgirsti svečią iš Romos. Bus pamokslas, išpažinčių klausymas ir šv. Mišios.

Ligoniams suteikti šv. Sakramentai: **Anelė Latvienė** Yarravillėj, **Elena Grigalienė** dukters Birutės prižiūrima Newport, **Bronius Verbylapy** stroke jau keli metai savo žmonos Aldonos su dideliu pasišventimu prižiūrimas savo namuose Broadmeadows. **Marija Sadauskienė** jau silpna prieglaudoje, vyras Bronius kasdien ją lanko Newport. **Valė Bačinskienė** našlė, vyras Bačinskas jau miręs buvo kun. dr. Petro Bačinsko pusbrolis, dar savo namuose apsitvarko Yarravillėj. **Albertas Zubras** jau gana silpnas slaugomas St. John of Kronstadt ligoninėje Dandenonge. Jo akademinė ir visuomenė veikla plačiai pateikta Lietuvių Enciklopedijoje tomas 35-tas, Australijos Lietuvių I Metraštyje psl. 215. Iš Geelongo kovo 31d. ambulansu atvežtas **Juozas Gailius** Epworth ligoninę Richmond. Jam suteikti Ligoninių Sakramentai. Jam ir visiems ligoniams linkime geros sveikatos ir Dievo palaimos!

Iškili lietuvaite - Dr. K. Brazaitienė - Cesnaitė, lektorė Melbourne La Trobe Universitete, dabar paskirta Germanistikos Departamento Vedėja.

PRANEŠIMAS

Melburno Lietuvių Pensininkų Sąjungos nariams

Į naujai išrinktą valdybą įeina šie asmenys: A.Baltrukonienė, F.Goodsell, V.Jablonskienė, A.Sadauskienė, A.Tomkevičius ir V.Gabrielaitis - kandidatas.

Sekantis susirinkimas įvyks 8 balandžio. **A.S.**

PRANEŠIMAS

Soc. Globos Moterų D-ja Melbourne praneša, kad D-jos Metinis susirinkimas įvyks š.m. balandžio mėn. 13d. (sekmadienį) 2 val. p.p. Lietuvių Namų Moterų Seklyčioj.

Kviečiame dalyvauti nares ir prijuočančias. Po susirinkimo kavutė „suneštinė“. **Soc. Globos Moterų D-ja Melbourne**

Melbourno Apylinkės Valdybos pranešimas

Pasibaigus Melbourno Apylinkės Valdybos dviejų metų kadencijai, šaukiamas visuotinis bendruomenės susirinkimas naujai Apylinkės valdybai išrinkti.

Susirinkimas įvyks š.m. gegužės mėn. 4d. sekmadienį, 1.30 val. p.p. Lietuvių Namuose.

Kviečiame dalyvauti visus bendruomenės narius.

Apylinkės Valdyba

Ieškau kelionės draugo-ės skrendančio iš Melbourne į Lietuvą arba Varšuvą Lenkijos Aerolinija gegužės-birželio mėn. 1997.

Atsiliepkite: (03) 9792 9153 - Eigirdienė

Rekolekcijos Melbourne

Kun. J. Petraitis MIC Adelaidėje Sv. Kazimiero bažnyčios ir paraprijos klebonas, Rekolekcijoms Australijos lietuviams iškvieta iš Romos Tėvų Marijonų Vienuolijis vicegenerolą kun. Vaclovą Aliulį MIC. Laišku mums pranešė, kad į Melbourne iš Sydney atskris balandžio 9d. trečiadienį QANTAS lėktuvu 427 dienos metu 11 val.

Pas mus Rekolekcijos balandžio 12d. šeštadienį 3 val. Lietuvių Namuose Koncertų salėje: pamokslas, dvi giesmės, pamokslas ir išpažinčių klausymas. Sekmadienį - balandžio 13d. išpažinčių klausymas nuo 10.30 val. ir 11 val. šv. Mišios, Rekolekcijų pamokslas. Paškui pietūs Lietuvių Namuose ir 3 val. išvyksime į Geelongą ir ten lygiai 4 val. Rekolekcijos šv. Petro ir Povilo bažnyčioje: pamokslas, išpažintys, šv. Mišios. Labai reta proga sulaukti svečią iš Romos, tad neapleiskime Rekolekcijų!

Svečias kun. V. Aliulis MIC iš Melbourne išskris į Hobartą balandžio 17d. ketvirtadienį 11.40. Neparasė kokių lėktuvu išskris.

Kun. dr. Pr. Dauknys

A. † A. Aleksandrui Kantvilui,

netekus nuostabios sielos žmogaus, gilaus lietuviško mąstymo lietuvio, su nuoširdžia ir skausminga širdimi, užjaučiame jo likusius: žmoną, sūnų, dukras ir jų artimuosius.

Sviesus velionio atminimas ilgam, išliks jį pažinojusiųjų širdyse.

Jonas ir Antanina Krutuliai

A. † A. JONAS ABUKEVIČIUS

Kovo 3d., būdamas 82 m. amžiaus, savo bute mirė a.ŕa. Jonas Abukevičius. Velionis buvo gimęs 1914.XII.3 Vaišvilčių kaime, Naujamiesčio valsč., Panevėžio apskr. Krikštytas Upytės Romos kat. bažnyčioje. Baigęs vidurinę mokyklą, 1935 m. atliko karinę prievolę ir baigė karo mokyklą leitenanto laipsniu. Vėliau Jonas studijavo Pedagogikos institute Klaipėdoje, kurį baigęs, dirbo mokytoju. 1944 m. karo audra jį išblovė iš Tėvynės. Praleidęs keletą pokario metų D.P. stovyklose, Vokietijoje, jis 1949 m. atvyko į Australiją ir, atlikęs dviejų metų darbo prievolę, apsigyveno Adelaidėje. Čia jis aktyviai dalyvavo lietuviškame gyvenime: buvo lietuvių mokyklos mokytoju ir dirbo Adelaidės Lietuvių Sąjungos

valdyboje. Savo lėšomis Jonas gausiai rėmė lietuvišką bendruomeninę veiklą, sporto klubą, Lietuvių Namus, net ir savo testamente viską, ką jis turėjo, užrašė Lietuvių Namams.

Velionio Jono laidotuves buvo kovo 6d. šv. Kazimiero bažnyčioje 10 val. Kun. J.Petraitis aukojo šv. Mišias už mirusį ir pasakė pamokslą. Velionis palaidotas Centennial Park kapinėse, dalyvaujant apie 30 mūsų tautiečių. Klebonui užbaigus laidojimo maldas, o visiems sugiedojus „Viespaties Angelą“, Liet. Sąjungos pirmininkas Vyt. Neverauskas visus pakvietė į Liet. Namus pabendravimui ir pietums.

Tautietei Jonai, išsėkis Viešpaties globoje.

J.N.P.

Parapijos Tarybos pranešimas

Sv. Marijos Jūrų Žvaigždės australų paraprijiečių skaičius yra labai mažas, ir ši graži bažnyčia išsilaiško daugiausiai vestuvėmis, krikštynomis ir pan. Dėl to ir jos klebonas kun. M.F. Sierakowski prašo mūsų pagalbos, - pabrėžiame, kad prašo ir nėra jokios prievartos ar grasinimo. O prašymas yra toks, kad mes penktadieniais bet kuriuo laiku išvalytume šios puikios bažnyčios prieangį, vidurinį taką ir altoriaus grindis. Tai užtrunka apie 1 valandą, o dviese valant - apie pusvalandį. Šį darbą dabar dažnai pats klebonas atlieka. Maloniai prašome visų mūsų lietuviškų pamaldų lankytojų ateiti pagalbon,

užmirštant bet kokią užsispyrimą ar tautinį išdidumą. Mums ši bažnyčia yra miela ir patogi, tad stenkimės ją ir išlaikyti. Atsiminkime, kad ranka ranką mazgoja. Atvažiuoju Victoria market (turgų) apsipirkti, paaukokime pusvalandį ar valandą šių Dievo namų grožiui. Kuo daugiau mūsų būtų, tuo rečiau reiktų ir valyti. Kas galėtumėte ateiti pagalbon, prašome pranešti Juozui Kebliui ar Antanui Jankevičiui. Jums bus dėkingas šios paraprijos klebonas, mūsų lietuviškos paraprijos klebonas ir paraprijos taryba.

Melbourno Liet. Parapijos Taryba

TOBIN BROTHERS a better way

Since 1934 Tobin Brothers has provided specialist funeral service to the Melbourne Catholic Community. Today this tradition of service continues at any of our 17 Melbourne Branches.

Head Office:

NORTH MELBOURNE 189 Boundary Road 9328 3999

Member AFDA

Terra Australis

(Tešinys iš „T.A.“ Nr. 11-12)

1854 metais įvyko garsusis Eureka sukilimas, nes valdžia pareikalavo mokesčių iš kiekvieno aukso ieškotojo po 1 svarą į mėnesį, kuri reikėjo sumokėti visvien ar tasai buvo auksą suradęs, ar ne.

Daugiausia aukso buvo surasta 1853 metais, įkainuojant pinigais už 12.600.000 svarų. Iki 1931 metų Australijoje surastojau aukso bendra vertė siekė 150.000.000 svarų.

Anais brataliai romantiškais pionierių laikais be banditų, spekuliantų ir aukso kasejų iškilo dar vienas žmonių luomas - Squatters. Vienas kitas tų skvaterių visai gerai pasižymėdavo kuriuo nors anksčiau minėtųjų amatų, arba visais kartu. Šiaip jie buvo gana puikus vyrai, bet jų silpnybė buvo pasisavinti viską, kas nebuvo prižiūrta. Jie patys sau numatodavo žemės gabalą ir pritaikydavo jį gyvulių auginimui. Gyvulių paprastai prisivogdavo. Australijos valdžiai geriau susiorganizavus, jie vėliau turėjo už žemę sumokėti. Pradžioje niekas žeme nesidomėjo. Gubernatorius ją paprastai skirdavo kaip dovaną vedusioms moterims.

1837 metais į Pietų Australiją atkeliavo grupė vokiečių, kurie visai rimtai pradėjo žemės apdirbimą. Po to sukruito ir anglai. Anglijos valdžia nustatė, kad kiekvienas, kuris gali įmokėti 5120 svarų, gali gauti 8 kv. mylias žemės. Taip vienas turtuolis tučiuojau nusipirko plotą už 15.000 svarų. Šie milžiniški žemės plotai, darbo rankų trūkstant, stovėjo neapdirbti, todėl valdžia jau 1842 metais šį įstatymą panaikino ir nustatė minimumo kainą 1 svarą už akrą.

Su minėtaisiais skvateriais valdžia apsiėjo labai atsargiai, nes jai buvo reikalingi jų gaminiai. Reikia pripažinti, kad pirmųjų pionierių gyvenimas buvo ištikrųjų sunkus, nes nebuvo kelių, susisiekimo priemonių, vandens tiekimo įtaisymų, nei aklimatizuotų sėklų ir gyvulių. Avių ūkyje pirmuoju kelrodžiu buvo jau mums žinomas chuliganas MacArthur, kuris, sukryžiaavęs Bengalijos avį su anglų avinu ir jų įpėdinius su Ispanijos merino, gavo aukštos rūšies vilnos avį. Visiškai priešingai Sir Banks nuomonei, kuris 1803 metais tvirtino, kad čia avys negali vegetuoti, Australija gamino vilną už 60.000.000 svarų į metus.

Antras svarbiausias Australijos pajamų šaltinis yra kviečiai. Šioje srityje ypatingai iškilo vienas Cambridge universiteto absolventas William Farrer, kuris, kryžiuodamas kviečių rūšį, pasiekė pasaulio garsiąją „Federacijos“ kviečių rūšį.

Dabartiniame Queensland'e 1832 metais pradėjo su dideliu pasisekimu kultivuoti cukrašvendres. Bandė auginti ir ryžius, bet buvo padaryta vaikiška klaida šio augalo kultūros vystyme, pasodinant krautuvejė parduodamus ryžius. Žinoma, niekas neišaugo ir buvo nutarta, kad žemė ryžių auginimui netinka. Dabar ryžiai sėkmingai auginami ir net eksportuojami.

Be aukso turtų, čia buvo surasta daug ir kitų mineralų. Pirmas anglų transportas buvo vežamas į Indiją dar baisiojo nusikaltėlių gubernatoriaus Hunter'io laikais, 1797 metais. 1845 metais darbą pradėjo vario kasyklos. Sidabro, švino ir cinko kasyklos Broken Hills apylinkėje, skaitant nuo 1883 metų yra davusios pajamų

už 100.000.000 svarų. Geležį gamina nuo 1848 metų. Be čia minėtųjų mineralų Australijoje iškasama dar įvairių brangakmenių ir retų metalų kaip osminijaus, platinos, be to, šiuo metu yra surastas ir uranijus.

Nors pradžioje didelė Australijos kolonistų dalį sudarė valkatos, nusikaltėliai ir įvairūs nuotykių ieškotojai, buvo margoje masėje ir vienas kitas tikrai padorus krikščionis, pavyzdžiui, Mr. William Wentworth, kurio laikraščio pirmas numeris išėjo 1824 metais. Jis be baimės skelbė principus apie spaudos laisvę ir kovą despotiškai tvarkai. Savoime aišku, jis gavo daug skundų, bausmę ir kalėjimą. Laiko bėgyje tačiau teisingumo balsas laimėjo ir jis pasidarė Australijos Gladstonu, tik jam nepasisėkė čia sukurti lordų rūmų.

1856 metais susikūrė pirmoji koloniale valdžia. Buvo sudaryta dveji rūmai - Įstatymdavystės Taryba, kurios narius parenka gubernatorius visam amžiui ir Įstatymdavystės Susirinkimas, kurio nariai renkami. Vykdomasis valdžios, atseit, ministerių kabineto galva, vadinosi kolonialiniu sekretoriumi. Panaši konstitucinė tvarka buvo sukurta ir kitose Federacijos valstybėse. Taip pamažu Australijai vis daugiau pasisekė nusikratyti Anglijos valdymo. Gavusi nesmagią pamoką iš JAV, Anglija pasirinko kitą būdą ir apsiėmė su kolonijomis, kad Australiją neprarastų, panašiai kaip ir Amerikos. Todėl 1887 metais karalienė Viktorija Londone

sušaukė pirmąją kolonijų konferenciją, kurioje Australijos atstovai galėjo pilnateisiai kalbėti ir pareikšti savo nuomones.

Praėjo dar 14 metų iki karalienė Viktorija iš Balmoral pilies balkono iškilmingai paskelbė Australijos kraštą, atseit, dominiją. Tai įvyko 1901 metais sausio 1 dieną ir jau tų pačių metų gegužės 9 dieną Yorko hercogas, vėlesnis - Jurgis V, Parodos pilyje, Melburne formaliai atidarė pirmąjį federalinį parlamentą. Federalinio parlamento pirmas posėdis Kanberoje įvyko 1927 metais gegužės 1 dieną, kuri atidarė Anglijos karalius Jurgis VI, tuo laiku Yorko hercogas.

Australijos kūrime didelę rolę vaidina amerikiečiai. Po aukso atradimo Australijoje, amerikiečiai šio krašto turgų užkariavo su tikru įsibrolvėlių tempu. Jie siuntė kapstukus, kastuvus, dažus, ratus, alkoholį, tabaką, miltus, konservus, manufaktūrą, ir t.t. Jeigu dar 1852 metais į Melburno uostą įplaukė tik 13 laivų iš JAV su krovinium už 60.353 svarų, tai jau sekantais metais jų skaičius yra 134, su

krovinium - 1.668.606 svarų Amerikiečių firmos pastatė geležinkelius, tiltus, dirbtuves - maždaug visuose didesniuose miestuose.

Australijoje surastieji turta greit atkreipė ir kitų kraštų dėmesį, kurie pradėjo puoselėti mintį apie jos okupaciją, pasinaudojant Anglijos karais. Jau Napoleonas turėjo tokią idėją, todėl 1807 metais Australijoje atsirado pirmoji „namų“ armija iš 600 vyrų, kuri vėliau išaugo į garsiąją Australijos reguliarią armiją. Australiečiai yra dalyvavę daugelyje karų: 1885 armija iš 600 vyrų, kuri vėliau vadinamų bokserių sukilime Kinijoje, pirmajame pasaulio kare ANZAC (Sujungtos Australijos ir Naujos Zelandijos armijos) užsitarnavo pasaulio garbę, antrame pasauliniame kare ir Korejoje. Australijos karo laivyno pradžia yra 1913 metai, vėliau susikūrė ir aviacija.

Taip iš mažos nusikaltėlių kolonijos per virš 200 metų išaugo tvirta demokratiškųjų kraštų federacija. Biaurusis ančiukas pavirto gražiąja gulbe.

V. ir S.G.

Paskelbti geresni negu tikėtasi Vokietijos ekonomikos duomenys vertė investuotojus susirūpinti, ar ne per daug jie turi JAV valiutos. Dolerį spaudė ir laikraštys „Washington Post“ išspausdintas pranešimas, jog kai kurie vyresnieji JAV pareigūnai yra susirūpinę dėl kainų didėjimo šalies vertybinių popierių rinkoje.

Vokietijos markė sustiprėjo, palyginti su dauguma pagrindinių

valiutų, nes abejonės dėl bendros Europos valiutos ateities vėl padidino markės patrauklumą.

Frankfurto prie Maino valiutų biržoje, Vokietijos markės vertė pakilo iki 1,6754 markės už dolerį - nuo 1,6870 penktadieni.

Maskvos tarpbankinėje valiutų biržoje Vokietijos markės kursas padidėjo 21 punktu - iki 3390 Rusijos rublių, JAV dolerio - dviem punktais - iki 5668 rublių.

AUSTRALIJS LIETUVIŲ DIENŲ

1996m. MELBOURNE APYSKAITA

PAJAMOS:

Bilietai	\$17,726
Paskola iš ALF	\$14,000
Naujų Metų Balius	\$32,830
Kitos pajamos	\$1,363.15
Programos	\$2,068
<u>Valdžios parama</u>	
Melbourne City Council	\$3,000
Ethnic Affairs	\$1,000
<u>Aukos</u>	
Talka	\$2,000
A.L.B. Krašto Valdyba	\$2,000
p.p. Garbaliuskai (Kanada)	\$125

Balansas **\$76,112.15**

ĮSLAIDOS:

Salių nuoma	\$2,910
Sviesos, garsas, sceniniai priedai	\$5,867
Naujų Metų Balius	\$26,075
Draudimas	\$1,155
Pašto, telefono, spausdinimo	\$1,468
Gražinta paskola	\$14,000
Užjūrio svečiu išlaidos	\$20,053
Kitos išlaidos	<u>\$2,783</u>
	\$74,311
Likutis pervestas ALB Krašto Valdybai	\$1,801.15

Balansas **\$76,112.15**

ALB Melbourne Apylinkės Kontrolės komisija patikrino XIX-ųjų Australijos Lietuvių Dienų apyskaitą, 1997 kovo mėn. 17d. Komisijai patiekti atskaitomybės dokumentai, informacija ir paaiškinimai atitinka aukščiau nurodytą apyskaitą.

Siuo finansiniu pranešimu baigiasi 19-tųjų Australijos Lietuvių Dienų ruošos komiteto darbas. Nuoširdžiai dėkoju visiems komiteto nariams už gražų bendradarbiavimą ir pasigėrėtinai ir sėkmingai atliktus darbus.

Ypatinga padėka „Talkai“, Krašto Valdybai, Australijos Lietuvių Fondui, Melbourne City Council ir Victorian Multicultural

Commission už finansinę paramą ir visom kitom organizacijom ir asmenim kurie įvairiais būdais prisidėjo prie šios šventės pasisekimo.

Džiaugiuosi kad tiek daug dalyvių ir žiūrovų suvažiavo iš visos Australijos ir iš užsienio. Ačiū visiems poetam, aktoriam, dailininkam, muzikantam, šokėjam ir dainininkam kad sužavėjo mus

A.P. Simkus V. Ališauskas

savo talentais ir žiūrovam, taip gausiai apsilankusiem visuose renginiuose. Tikiuosi kad visi jau pradeda ruošti, ir kitus raginti, kelionei į Geelong'ą gale 1998-tų metų.

Lieka tikrai palinkėti 20-tųjų Australijos Lietuvių Dienų rengėjams Geelong'e visokeriopus sėkmės.

Bronė Staugaitienė